

Новите парадигми: изкуствен интелект, метамедии и образователни хоризонти

В първи брой за 2025 година са включени статиите на учени от България, Гърция, Azerbaijan, Косово и Кения.

Както заявихме в предишния брой: всички пътища водят към ИИ. Бяхме прави, защото отново във фокуса на повечето автори е технологията и интересът към навлизането и интегрирането на изкуствения интелект в медийната екосистема, публичните комуникации, образованието и съвременните изследователски методи.

Концепцията за глобалната мрежа не е нова, но е реализирана след като нейните идеолози са описали значението ѝ в социален контекст и са предвидили зараждането на метамедиите. Технологията в лицето на изкуствения интелект доведе до промяна в медийното производство и в информационните потоци. По тази тема се срещат едновременно оптимистична и песимистична теза. За изследователите, обаче, е от значение прилагането на критичен подход, който да защити необходимостта от човешко ръководство при внедряването на ИИ в производството на новини и да се обърне внимание на отрицателната страна на технологията като превенция за работата с нея в медийния сектор. Не може да остане встрани от научния интерес въпросът за етичните предизвикателства, сред които могат да бъдат непълнотата на данните, авторското право и оригиналността, непрозрачността на източниците, ролята на определянето на дневния ред и рамкирането в AIGC, липсата на критичен подход и връзката му с фалшивите новини.

По отношение на образованието платформите, базирани на ИИ, създават нови пространства, сред които и такива за обучение, които могат да бъдат разглеждани като нова педагогическа стратегия. Не бива да се пренебрегва и обсъждането на въпроса за степента на готовност на учителите за разбиране и пълноценно интегриране на технологията в учебния процес.

ИИ предефинира и институционалните практики за публични комуникации, като приоритет е подобряването на комуникацията на институциите с обществеността чрез ефективна дигитална комуникация.

ИИ заслужава внимание и от гледна точка на интердисциплинарните перспективи. Темата за потенциала на смесените изследователски подходи би могла да се доразвие, като се засегне начина, по който технологията би могла да бъде помощник на изследователя при провеждането и анализа на изследвания.

Статиите очертават мултидисциплинарно поле, в което изкуственият интелект се явява катализатор на трансформации в различни обществени сфери. Този брой на списанието предлага не само анализ на настоящето, но и щрихи към бъдещето на комуникацията, медиите, образованието и научните изследвания.

Гост-редактори:

доц. д-р Стела Ангова, катедра „Медии и обществени комуникации“ – УНСС (катедра на ЮНЕСКО „Медийна и информационна грамотност и културни политики за устойчиво развитие“)

гл. ас. д-р Иван Вълчанов, катедра „Медии и обществени комуникации“ – УНСС (катедра на ЮНЕСКО „Медийна и информационна грамотност и културни политики за устойчиво развитие“)

The New Paradigms: Artificial Intelligence, Metamedia, and Educational Horizons

The first issue of the 2025 year includes articles by scholars from Bulgaria, Greece, Azerbaijan, Kosovo, and Kenya.

As we stated in the previous issue, all roads lead to AI. We were right because once again, the focus of most authors is technology and the interest in the emergence and integration of artificial intelligence into the media ecosystem, public communications, education, and modern research methods.

The concept of the global web is not new, but it was implemented after its ideologists described its importance in a social context and predicted the emergence of metamedia. Technology in the form of artificial intelligence has led to a change in media content production and information flows. Both optimistic and pessimistic theses are found on this topic. However, it is essential for researchers to apply a critical approach that defends the need for human guidance in implementing AI in news production and to pay attention to the negative side of technology as a barrier to its usage within the media sector. The issue of ethical challenges, which may include incomplete data, copyright and originality, the credibility of sources, the role of agenda-setting and framing in AIGC, the lack of a critical approach, and its relationship with fake news, cannot be left out of scientific interest.

In terms of education, AI-based platforms create new fields, including those for learning, which can be seen as a new pedagogical strategy. The discussion of the state of readiness of teachers to understand and fully integrate technology into the educational process should not be ignored. AI is also redefining institutional practices for public communications, with the priority being to improve the communication of institutions with the public through effective digital communication.

AI also deserves attention from the point of view of interdisciplinary perspectives. The topic of the potential of mixed research approaches could be further developed by including how technology could be an assistant to the researcher in conducting and analysing research.

The articles outline a multidisciplinary field in which artificial intelligence is a catalyst for transformations in various social spheres. This issue of the journal offers not only an analysis of the present but also a glimpse into the future of communication, media, education, and scientific research.

Guest Editors:

Assoc. Prof. Dr. Stella Angova, Department of Media and Public Communications, UNESCO Chair on Media and Information Literacy and Cultural Policies for Sustainable Development, UNWE

Chief Assist. Prof. Dr. Ivan Valchanov, Department of Media and Public Communications, UNESCO Chair on Media and Information Literacy and Cultural Policies for Sustainable Development, UNWE

Postmodernism Problems / Проблеми на постмодерността
Vol.15 , No.1 , 2025, ISSN: 1314-3700, <https://pmpjournal.org>
<https://doi.org/10.46324/PMP2501001>